

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ดี

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีคะแนนผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินประเมินความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการสอนจากแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านสารสนเทศอยู่ในระดับดี

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า สามารถอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ดี

นั่นหมายความว่า รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพจากการประเมินและเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและมีตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม มีกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะ ครอบคลุมตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ และเน้นสมรรถนะสำคัญที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรพุทธศักราช 2551 กำหนด ชื่อหน่วยการเรียนรู้ชัดเจนและครอบคลุม ทั้งนี้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน จากผลการประเมินสื่ออยู่ในระดับดี เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับประทีน ยุทธเสวี (2550 : 97) ได้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสอนแบบโครงงาน เรื่องการออกแบบลายมัดหมี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าค่าดัชนีประสิทธิภาพของแผนเท่ากับ 82.39/88.95 คิดเป็นร้อยละ 82.39 สอดคล้องกับบุหงา แซ่เตีย (2547 : 60) ได้ศึกษาค้นคว้า การพัฒนาแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทอผ้าเกดเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.7371 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 73.71 สอดคล้องกับสมศักดิ์ ตุ่มทอง (2547 : 15) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน งานเกษตร เรื่อง การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน งานเกษตร เรื่อง การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.37/86.90 และสอดคล้องกับ สังคม รัชทอง (2545 : 94) ได้ศึกษาค้นคว้า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทฤษฎีใหม่สู่การเรียนรู้มุ่งสู่เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การเพาะเห็ดจากวัสดุท้องถิ่นโดยใช้โครงงาน พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิภาพของแผน เท่ากับ 0.7818 ซึ่งหมายความว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 78.18

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักมีการดำเนินการสอนคือ ครูจัดให้นักเรียนเรียนรู้โดยการซักถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นสถานการณ์ที่สำคัญเพื่อนำไปสู่บทเรียน แฉ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการทำแบบทดสอบก่อนเรียนก่อนนำเสนอเนื้อหาโดยครูใช้สื่อในการสอนคือ ใบความรู้ ที่เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตปัจจุบัน และสอดแทรกข้อคิดที่ดี ให้นักเรียนทำรายงานและใบงาน ด้วยการค้นคว้าจากหัวข้อเรื่องที่ครูกำหนดพร้อมทั้งแนะนำเว็บไซต์ให้นักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการสืบค้นในการทำรายงานได้มีการกำหนดให้นักเรียนทำงานโดยการแบ่งกลุ่มเพื่อให้นักเรียนนำมาอภิปรายร่วมกันพร้อมทั้งสรุปความคิดเห็น และจากนั้นประเมินผลโดยการทำแบบทดสอบหลังเรียน ครูมีการประเมินความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนด้วยการทำแบบประเมินนักเรียนรายบุคคล ซึ่งวัดได้จากการทำรายงาน การซักถาม การตอบคำถาม ทักษะในการสืบค้นของนักเรียนและสามารถนำสารสนเทศที่สืบค้นได้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนได้อย่างมีคุณภาพโดยดูได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นนั้น มีความเหมาะสม ถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ นักเรียนสามารถใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักได้

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ต พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ต สูงขึ้น นั่นคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนเมื่อเปรียบเทียบสถิติค่า (t-test) แล้ว คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เพราะรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้นเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาและ กระบวนการเรียนรู้ไปด้วยกัน ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการพยายามค้นหาข้อมูลสารสนเทศ จากแหล่งข้อมูลหลายทางเท่าที่เป็นไปได้ ได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วย ตนเอง ลงมือปฏิบัติจากประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิดของดิวเบอร์รี่ และคณะ (Dewberry et al., 2002) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก

ว่าเป็น การเรียนรู้ ที่บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนทั้ง ในด้านเนื้อหาวิชาและ ความสามารถ ด้านสารสนเทศ โดยให้นักเรียนได้สำรวจและฝึกฝนทักษะต่างๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผู้เรียนจึงเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการ เรียนขณะที่ใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ ครูและ บรรณารักษ์เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนและสร้างบรรยากาศของ วัฒนธรรมในการ เรียนให้เกิดขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักค้นคว้าและนักแก้ปัญหา รู้วิธีค้นคว้า ประมวล และ แลกเปลี่ยนสารสนเทศ และเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ แคมป์เบลและคณะ (Campbell et al., 2002) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็น หลักเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการใช้แหล่ง ข้อมูลในการ เรียนรู้ที่หลากหลาย บรรณาการกระบวนการสารสนเทศในการ เรียนรู้เนื้อหาวิชา ครูเป็นผู้ เชื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการประสานงานและวางแผนร่วมกับบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นด้วยการจัดการเรียนการสอนของ รูปแบบการ เรียนการสอน ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถ ด้านสารสนเทศ จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

3. ด้านความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้ รูปแบบการการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก พบว่า นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก มีความสามารถด้านสารสนเทศอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ ศึกษาค้นคว้าสร้างชิ้นตามตามเกณฑ์มาตรฐานของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ได้แก่ สามารถเข้าถึง สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกต้อง สร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและประเด็นหลักของคุณลักษณะและเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน

จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อ เสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้าง ความสามารถด้านสารสนเทศให้แก่ผู้เรียนอย่างได้ผล

ข้อเสนอแนะ

1. การนำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศไปใช้ ควรพิจารณาถึงองค์ประกอบด้าน ความพร้อม เช่น ความพร้อมทางด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการ เรียนรู้โดยเฉพาะเครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมถึงระยะเวลา ในการจัดการเรียนการสอนเพราะผู้เรียน ต้องการใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนความสามารถ ดังกล่าว

2. การสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศ ผู้สนใจควรพิจารณาถึง การประสานงานเพื่อขอความร่วมมือในการใช้ห้อง วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน และในชุมชน โดยการสำรวจและวางแผนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการ และจัดการเรียนการสอนล่วงหน้า เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

3. จากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศนั้น ควรมีการพัฒนาในนักเรียนระดับอื่น เช่น ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระดับมัธยมศึกษาและ ระดับอุดมศึกษา เป็นต้น